

ILMOITTAUTUMINEN SYKSYN 2017 YO-KIRJOITUKSIIN

Info yo-kirjoittajille/3.5.2017

© Toni Uusimäki
rehtori, Kauhavan lukio

Ylioppilastutkinnon tehtävät

- kypsyyskoe
- antaa yleisen korkeakoulukelpoisuuden
- toimii valintaperusteena jatko-opintoihin
- avaa kansainvälisiä opiskelumahdollisuuksia
- motivoi lukio-työskentelyä
- yhtenäistää opetusta
- väline lukion itsearviointiin
- kansallinen instituutio

YLIOPILASTUTKINTO

TUTKINNON RAKENNE

Kaikille
pakollinen koe:

Äidinkieli

Näistä valittava **kolme** pakollista koetta:

**Toinen
kotimainen
kieli**

**Vieras
kieli**

**Mate-
matiikka**

**Reaali-
aineen
koe**

Tutkintoon tulee sisältyä **4 pakollista koetta**, joista **yhdessä** (*vieras kieli tai toinen kotimainen kieli tai matematiikka*) tulee olla **laajempi koe**

Tutkintoon voit
liittää ylimääräisiä
kokeita:

**Toinen
kotimainen
kieli**

Matematiikka

**Vieraan
kielen kokeita**

**Reaaliaineen
kokeita**

TUTKINNON SUORITTAMINEN

- Tutkinnon pakolliset kokeet voit hajauttaa kolmeen perättäiseen kertaan
- Sitova ilmoittautuminen määräaikana syksyn tutkintoon kesäkuun alussa ja kevään tutkintoon marras-/joulukuussa
- ylioppilastutkintotodistus annetaan lukion päättötodistuksen saavalle tai ammatillisen tutkinnon suorittavalle

OSALLISTUMISOIKEUS:

- asianomaisen oppiaineen pakolliset kurssit opiskeltava ennen kirjalliseen kokeeseen osallistumista
- vieraassa kielessä, jossa ei ole pakollisia kursseja, riittää kolme kurssia
- ammatillisen perustutkinnon suorittavilla oikeus osallistua aikaisintaan, kun opintoja on suoritettu 1,5 vuotta
- rehtorin päätöksellä poikkeustapaukset

KOKEEN UUSIMINEN JA TÄYDENTÄMINEN

**Hylätty
koe
(I)**

- **Pakollisen** kokeen saat uusia **kaksi kertaa** koetta välittömästi seuraavan kolmen tutkintokerran aikana
- **Ylimääräisen** kokeen **kaksi** kertaa ilman aikarajoitusta

**Hyväksytty
koe
(A, B, C, M, E, L)**

- Kokeen saat uusia **yhden** kerran ilman aikarajoitusta

- Tutkintoa voit ylioppilaana täydentää suorittamalla ylimääräisiä kokeita
- Voit täydentää myös eri tason kokeella jo suoritetussa aineessa

ILMOITTAUTUMINEN SYKSYN 2017 YO-KIRJOITUKSIIN

AIKATAULU

- **Ilmoittautuminen syksyn 2017**
ylioppilastutkintoon viimeistään ma 5.6.
mennessä.
- **Ilmoittautuminen ensikertalaisten osalta**
kevään 2018 yo-kirjoituksiin 23.11.17
mennessä. Syksyn kirjoituksiin
osallistuneiden osalta 1.12.17.
- **Syksyn 2018 tutkintoon** ilmoittautuminen
viimeistään 5.6.18.

ILMOITTAUTUMINEN ON SITOVA

- Ylioppilastutkinto on kypsyyskoe. Koska koetuloksilla on merkitystä jatko-opintoihin pyrittäessä, ei kannata kiirehtiä kokeiden suorittamista tulosten kustannuksella.
- Ilmoittautuminen on aina sitova. Ilmoittautuessa tehtyjä valintoja yksittäisen kokeen pakollisuudesta ja ylimääräisyydestä, kokeen tasosta tai reaalikokeen katsomusaineesta ei voi jälkikäteen muuttaa.

REHTORI TARKISTAA OSALLISTUMISOIKEUDEN

- Rehtorin velvollisuutena on tarkistaa, täyttääkö kokelas tutkintoon ja siihen liittyviin kokeisiin osallistumiselle ylioppilastutkintoasetuksessa säädettyt edellytykset
- Kokelas on velvollinen maksamaan [ylioppilastutkintoon liittyvät maksut](#)
- Lukion opiskelija ilmoittautuu ylioppilastutkintoon suorittaakseen koko tutkinnon, ei pelkästään erillisiä kokeita

TUTKINTOMAKSUT

YTL:LLE (syksy 2017)

- Opetus- ja kulttuuriministeriön voimassa olevan asetuksen (15.11.2011) mukaan tutkintomaksut ovat seuraavat:
 - perusmaksu 14,00 €
 - koekohtainen maksu 28,00 €
 - maksu tarkistusravastelusta 50,00 €
- Perusmaksu maksetaan jokaiselta tutkintokerralta. Koulutuksen järjestäjä kerää kaikki maksut ja tilittää ne YTL:lle
- Maksu hoitamatta → ei tutkintotodistusta
- Maksamattomat maksut perintäkelpoisia

OSALLISTUMISOIKEUS

- Ennen yo-tutkinnon kokeeseen osallistumista kokelaan on pitänyt opiskella vähintään asiaomaisen oppiaineen pakolliset kurssit
- Reaaliaineen kokeeseen osallistuvalta edellytetään, että hän on opiskellut pakolliset kurssit siinä aineessa, jonka kokeeseen hän osallistuu.
- Lyhyen oppimäärän kielissä edellytetään vähintään kolmen lukiokurssin opiskelua.

Tutkintoaineiden pakolliset minimikurssimäärät

äidinkieli 6	historia 4, yhteiskuntaoppi 2
A-kieli (englanti, venäjä) 6	fysiikka 1
B-kieli (ruotsi) 5	kemia 1
C-kieli (saksa, espanja, venäjä) 3	biologia 2
laaja matematiikka 10	maantiede 2
lyhyt matematiikka 6	psykologia 1
uskonto 3	filosofia 1, terveystieto 1

LUKIHÄIRIÖISET KOKELAAT

1/5 YTL:N MÄÄRÄYS 16.12.2016

Luku- ja kirjoitushäiriön huomioon ottaminen ylioppilastutkinnossa

- Jos ylioppilaskokelaalla on lukihäiriö ja kokelas tai hänen huoltajansa haluaa, että lukihäiriö otetaan ylioppilastutkinnossa huomioon, hänen tulee hankkia asiasta lukihäiriötä koskeva selvitys (lukion erityisopettaja). Se toimitetaan lautakunnalle ilmoittautumisen yhteydessä. On kokelaan edun mukaista, että mahdollisia erityisjärjestelyitä haetaan silloin, kun kokelas ilmoittautuu ensimmäisen kerran tutkintoon.

LUKIHÄIRIÖISET KOKELAAT

2/5 YTL:N MÄÄRÄYS 16.12.2016

- Ennen kuin kokelas ryhtyy hakemaan lautakunnalta erityisjärjestelyitä ja hankkimaan lääkärinlausuntoa, hänen on neuvoteltava tarvittavista erityisjärjestelyistä sekä niiden toteuttamismahdollisuuksista lukion rehtorin kanssa (uudistettu määräys)

LUKIHÄIRIÖISET KOKELAAT

3/5 YTL:N MÄÄRÄYS 16.12.2016

- **YTL luokittelee lukihäiriön vaikeusasteen neliportaisella asteikolla: ei häiriötä, lievä häiriö, keskivaikea häiriö ja vaikea häiriö. Jos lukihäiriö on vaikea tai keskivaikea, kokelas voi hakea koetilanteen erityisjärjestelyitä. Tavoitteena on, että lukihäiriöistä opiskelijaa autetaan erikoisjärjestelyillä eikä arvosanamuutoksilla.**
 - Lisääaika kirjallisessa kokeessa tai kuullunymmärtämiskokeessa
 - Pitkätaukoinen kuuntelukokeen äänite
 - Isokirjaimiset tehtävät
 - Oikeus käyttää tietokonetta vastausten kirjoittamiseen

LUKIHÄIRIÖISET KOKELAAT

4/5 YTL:N MÄÄRÄYS 16.12.2016

Koetilanteen erityisjärjestelyt

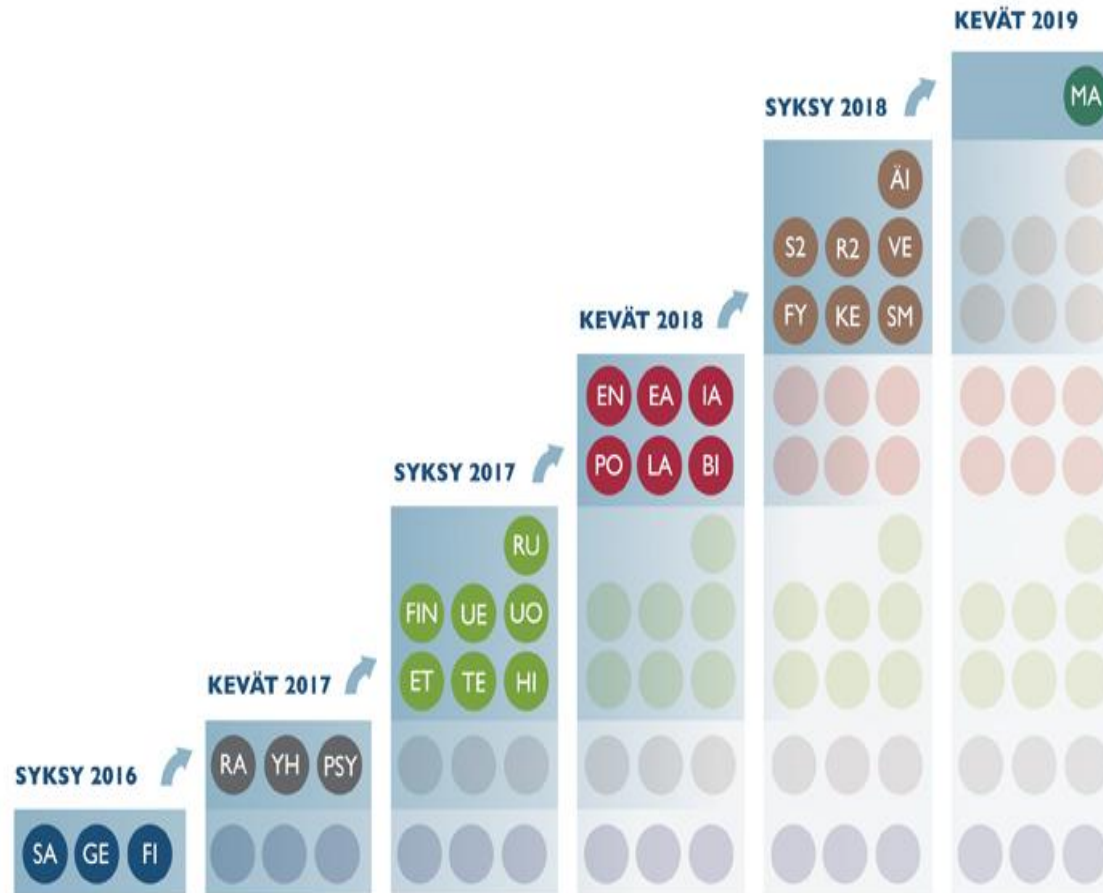
- pitkätaukoinen kuullunymmärtämiskokeen äänite (paperinen koe)
- lisäaika kuullunymmärtämiskokeen lopussa (paperinen koe)
- lisäaika toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten kirjallisissa/sähköisissä kokeissa
- lisäaika äidinkielen, matematiikan ja reaaliaineiden kokeissa
- erillinen koetila
- oikeus käyttää vastausten kirjoittamiseen tietokonetta erillisessä koetilassa (paperinen koe)
- isokirjaimiset tehtävät (paperinen koe)
- oikeus suurentaa kirjasinkokoa (sähköinen koe)
- oikeus käyttää suurempaa näyttöä (sähköinen koe).

LUKIHÄIRIÖISET KOKELAAT

5/5 YTL:N MÄÄRÄYS 16.12.2016

- **Lievissä lukihäiriötapauksissa kokelas voi saada enintään yhden arvosanan korotuksen rajatapauksessa kokeiden lopullista arvosanaa päätettäessä.**
- Mikäli keskivaikeasta tai vaikeasta lukihäiriöstä kärsivä kokelas ei hae erityisjärjestelyjä, hänkin voi saada vain yhden arvosanan korotuksen rajatapauksessa.
- Kokelaan tutkintotodistukseen ei tule merkintää lukitodistuksesta eikä erityisjärjestelyistä
- Lisätietoja:
- https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedosto_t/Ohjeet/Sairaus/fi/fi_luki_maarays.pdf

Sähköisen yo-tutkinnon aikataulu

Sähköiset kokeet_1

- Syksyllä 2017 sähköinen yo-koe kirjoitetaan:
 - Lyhyessä ja pitkässä saksassa
 - Ruotsissa
 - Filosofiassa, psykologiassa
 - Maantieteessä
 - Terveystiedossa
 - Yhteiskuntaopissa, historiassa

Sähköiset kokeet_2

- Saksan/Ranskan/Ruotsin sähköinen kielikoe
 - Koetehtävien järjestyksen valitsee kokelas
 - Kokelas käynnistää itse kuullun ymmärtämisen äänitteet ja videot. Noin tunti suoritusaikaa
 - Kokeessa voi olla vain kerran kuultavia osuuksia
 - Ohjeistus tehtävän yhteydessä
 - Ei tarvetta erityisjärjestelyille. Silti kahden tunnin lisäaika mahdollinen
 - Kaksi lyhyttä kielikoetta samana päivänä mahd.

SÄHKÖISEN KIELIKOKEEN TEHTÄVÄTYYPIT

- Sähköisessä kielikokeessa ovat mahdollisia paperikoetta monipuolisemmat tehtävätyypit. Tehtävänantoon liittyvä aineisto voi olla esimerkiksi tekstejä, kuvia, tilastoja, karttoja, videoita tai äänitallenteita. Aineisto voi olla nykyistä autenttisempaa, ja tekstien pituus ja ulkoasu voivat vaihdella enemmän kuin paperikokeessa.

- Kaikki tarvittava aineisto annetaan tehtävän yhteydessä
- Sähköisessä kielikokeessa ovat mahdollisia esimerkiksi seuraavat tehtävätyypit:
 - monivalintatehtävät
 - aukkotehtävät
 - yhdistämistehtävät
 - täydentämistehtävät
 - tehtävät, joissa vastataan annettuun vastauskenttään.

Tehtävän suorittamiseen tarvittava ohjeistus annetaan tehtävän yhteydessä. Esimerkiksi vastauksen tavoitepituus kerrotaan tehtävänannossa. Vastauksia saa luonnostella paperille. Luonnospapereita ei lähetetä lautakuntaan.

ARVOSTELU

- Tehtävän pistemäärä esitetään sähköisessä koejärjestelmässä tehtävän yhteydessä sekä pistetaulukossa hyvän vastauksen tavoitesisältöjen yhteydessä lautakunnan verkkosivulla. Niissä kielikokeissa, joihin sisältyy myös kuullun ymmärtämisen taitoa mittaava tehtäväkokonaisuus, painotettu maksimipistemäärä on edelleen 299 pistettä.
- Pistemäärät jakautuvat kielitaidon eri osa-alueita mittaavien tehtäväkokonaisuuksien välillä seuraavasti:
 - kuullun ymmärtäminen 80–90 pistettä
 - luetun ymmärtäminen 70–90 pistettä
 - sanasto ja rakenteet 20–40 pistettä
 - kirjallinen tuottaminen 99 pistettä.

Niissä kielikokeissa, joihin ei sisälly kuullun ymmärtämistä mittaavaa tehtäväkokonaisuutta, maksimipistemäärä on edelleen 209 pistettä.

Sähköiset kokeet_3

- Filosofia

- Ajattelun valmiudet, uudet tehtävätyypit
- 9 tehtävää, vastaus viiteen (5)
- Kaksi AB-tason, neljä C-tason (0-20p) ja kolme D-tason (0-30p) tehtävää
- Enintään 120p

- Maantiede

- Geomedia-aineistot (kartat, kuvat, videot)
- 9 tehtävää, vastaus viiteen (5)
- A/B-moduli, yksi kaikille pakoll. tehtävä (20p)
- C-moduli, 4/vast. kahteen (20p/tehtävä)
- D-moduli, 4/vast kahteen (30p/tehtävä)
- Enintään 120p

Sähköiset kokeet_4

- Psykologia
 - Tiedon hallinta ja soveltaminen, monitahoiset aineistot
 - 9 tehtävää, vastaus viiteen (5)
 - Osa I (20p:n perusteht.)
 - Osa II (tiedot ja sovelt.)
 - Osa III (tiedon laajempi sovelt. ja kehittäminen, 30p)
 - Enintään 120p
- Yhteiskuntaoppi
 - Tuottamistehtäviä, moniosaisuus, suorasanaiset, aineistot
 - Tulkintateht. Aiempaa monipuolisempia
 - 9 tehtävää, vastaus viiteen (5)
 - 6/20p, 3/30p. Vast. max. Kahteen 30p:n teht.
 - Enintään 120p

Digitaalisten kokeiden määräykset

- Linkki reaaliaineiden digitaalisten kokeiden yleisiin määräyksiin

[https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/tiedostot/reaaliaineiden digitaalisten kokeiden maaraykset 2017.pdf](https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/tiedostot/reaaliaineiden_digitaalisten_kokeiden_maaraykset_2017.pdf)

Yo-kirjoituspäivät

- Löytyvät Ylioppilastutkintolautakunnan kotisivuilta:

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/ylioppilastutkinto/aikataulut>

- Ks. myös Kauhavan lukion Pedanet-sivuston tapahtumakalenteriin:

<https://peda.net/kauhava/kauhavanlukio>